

คู่มือคำ อธิบายและตัวอย่าง พฤติกรรม
ตามมาตรฐานทางจริยธรรม
สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

จัดทำโดย

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะไก่
อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

คณะทำงาน

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	ประธานคณะทำงาน
หัวหน้าสำนักปลัด	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการกองคลัง	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการกองช่าง	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
นักทรัพยากรบุคคล	เลขานุการคณะทำงาน

ที่ปรึกษา

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะไไ้
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะไไ้

จัดทำโดย

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะไไ้ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

คำนำ

มาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กำหนดในพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ จัดทำขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ ใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว

เพื่อให้การดำเนินการจัดทำประมวลจริยธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะไก้ จึงได้จัดรวบรวมตัวอย่างพฤติกรรมทางจริยธรรมที่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ สำหรับใช้เป็นคู่มือหรือกรอบแนวทางในการจัดทำประมวลจริยธรรมให้กับองค์กรกลางบริหารงานบุคคลและหน่วยงานของรัฐ โดยคณะกรรมการในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบกับหลักการของมาตรฐานทางจริยธรรมและ ตัวอย่างพฤติกรรมสำหรับใช้เป็นคู่มือหรือกรอบแนวทางในการจัดทำประมวลจริยธรรมให้กับองค์กรกลาง บริหารงานบุคคลและหน่วยงานของรัฐ

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะไก้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือคำอธิบายและตัวอย่างพฤติกรรมตาม มาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร ซึ่งหากท่านได้พบข้อบกพร่อง อันควรแก้ไข หรือประสงค์จะให้คำแนะนำเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินการในระยะต่อไป องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะไก้ยินดีน้อมรับและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตะไก้

มกราคม ๒๕๖๗

คู่มือ

คำอธิบายและตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

สารบัญ

มาตรฐานทางจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ	หน้า
๑ หลักการและเหตุผล	๑
๒ คำอธิบายและตัวอย่างพฤติกรรมทางจริยธรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม	๕

มาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม ได้บัญญัติให้ “รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการ กำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทาง จริยธรรมดังกล่าว” และมาตรา ๒๕๘ ข.(๔) บัญญัติให้ “ให้มีการปรับปรุงพัฒนาการบริหารงาน บุคลากรภาครัฐ เพื่อจูงใจให้ผู้นั้นมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ และสามารถ เจริญก้าวหน้าได้ตามความสามารถ และผลสัมฤทธิ์ของงานของแต่ละบุคคล มีความ ซื่อสัตย์สุจริต กล้า ตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง โดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตัว มีความคิด สร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการและ การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรการคุ้มครองป้องกันบุคลากร ภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม ของผู้บังคับบัญชา”

โดยคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๙ ได้มีมติมอบหมาย ให้รอง นายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับดูแลหน่วยงานผู้รับผิดชอบการดำเนินการ เตรียมการให้เป็นไป ตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม บุคคลของหน่วยงานของรัฐตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม และมาตรา ๒๕๘ ข.(๔) ให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ร่วมกับ องค์การกลางบริหารงานบุคคลประเภทต่าง ๆ รับผิดชอบดำเนินการ

ก.พ. และองค์การกลางบริหารงานบุคคลประเภทต่าง ๆ เห็นควรเสนอเป็น กฎหมาย ระดับพระราชบัญญัติเพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนภารกิจด้านจริยธรรมภาครัฐ มีสภาพบังคับเกิด ประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยพระราชบัญญัติมาตรฐาน ทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ และ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนด ให้ “มาตรฐานทางจริยธรรม” คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ ของรัฐ ประกอบด้วย

๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- ๒) ชื่อสัตย์สุจริตมีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่
- ๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
- ๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
- ๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- ๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ
- ๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

มาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว องค์กรกลางบริหารงานบุคคลประเภทต่าง ๆ จะต้องนำไปใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรม และใช้เป็นหลักเกณฑ์ การประพฤติปฏิบัติตนในการปฏิบัติงาน การตัดสินใจถูกผิด การปฏิบัติที่ควรหรือไม่ควรกระทำ ของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งจะทำให้ประมวลจริยธรรมที่จัดทำขึ้นมีความสอดคล้องและไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน ทางจริยธรรมที่กฎหมายกำหนด ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ ได้มีมติอนุมัติหลักการของพระราชบัญญัติ มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

- ๑) กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”
- ๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ผู้แทน ก.พ. เป็น รองประธาน ผู้แทนองค์กรกลางบริหารงานบุคคลนอกจาก ก.พ. ผู้แทน ก.พ.ร. ผู้แทนศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินห้าคน และให้เลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง
- ๓) ก.ม.จ. มีอำนาจหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ ให้คำปรึกษาแก่องค์กร กลางบริหารงานบุคคลในการจัดทำและปรับปรุงประมวลจริยธรรม กำหนดหลักเกณฑ์การนำ จริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล รวมถึงวินิจฉัย ตีความ หรือให้ความเห็น ในเรื่องที่ขัดแย้งกับ มาตรฐานทางจริยธรรม ตลอดจนกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการ ตามมาตรฐานทาง จริยธรรม
- ๔) กำหนดให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภท ซึ่ง รวมถึงคณะกรรมการอื่นที่ทำหน้าที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กำหนด ประมวล จริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทนั้น และให้มีกลไกขับเคลื่อนองค์กร กระบวนการและวิธีการ ในการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๕) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำพฤติกรรมในการรักษาจริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคล เพื่อให้การขับเคลื่อนมาตรฐานทางจริยธรรมเกิดผลในทางปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม

๑.๒ พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้บัญญัติเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมและการจัดทำประมวลจริยธรรม ดังนี้

มาตรา ๕ มาตรฐานทางจริยธรรม คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องประกอบด้วย

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

(๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

มาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐที่จะกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจ ถูกผิด การปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการกระทำความดีและ ละเว้นความชั่ว

มาตรา ๖ ให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในความรับผิดชอบ

ในกรณีที่ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลที่รับผิดชอบ ให้องค์กรต่อไปนี้เป็นผู้จัดทำประมวลจริยธรรม

(๑) คณะรัฐมนตรี สำหรับข้าราชการการเมือง

(๒) สภากลาโหม สำหรับข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือนกลาโหม

(๓) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ สำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(๔) คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน สำหรับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และ ผู้ปฏิบัติงานขององค์การมหาชน

ในกรณีที่มีปัญหาว่าองค์กรใดเป็นผู้จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประเภทใด ให้ ก.ม.จ. เป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัย

ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐอาจจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมเพื่อใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในหน่วยงานนั้นเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรมให้เหมาะสมแก่ภารกิจที่มีลักษณะเฉพาะของ หน่วยงาน ของรัฐนั้นด้วยก็ได้

การจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ม.จ. กำหนดตามมาตรา ๑๔ ด้วย

มาตรา ๑๔ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนด จริยธรรมตาม มาตรา ๖ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรม และ เพื่อประโยชน์ในการ ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๑๓ ให้ ก.ม.จ. มีอำนาจกำหนด หลักเกณฑ์เป็นระเบียบ คู่มือ หรือแนวทางปฏิบัติเพื่อให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคล องค์กรตาม มาตรา ๖ วรรคสอง และหน่วยงาน ของรัฐ ใช้เป็นหลักเกณฑ์สำหรับการจัดทำประมวลจริยธรรม และข้อกำหนดจริยธรรม รวมทั้งการกำหนด กระบวนการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการนี้ ให้ ก.ม.จ. มีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่องค์กร กลางบริหารงานบุคคล องค์กรตาม มาตรา ๖ วรรคสอง และหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

คำอธิบายและตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๑

ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>หลักการ</p> <p>ส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของประเทศโดยการรักษาผลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ การปฏิบัติตามหลักศาสนา การเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ แลกกฎหมาย</p> <p>คำอธิบาย</p> <p>ยึดมั่น หมายถึง ก. ยึดถืออย่างมั่นคง ไม่เปลี่ยนแปลงง่าย ๆ เช่น ยึดมั่นในหลักการ ยึดมั่นในตัวบุคคล</p> <p>ส่งเสริม หมายถึง ก. เกื้อหนุน ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ดีขึ้น</p> <p>สนับสนุน หมายถึง ก. ส่งเสริม ช่วยเหลือ อุปการะ</p> <p>พิทักษ์ หมายถึง ก. ดูแลคุ้มครอง</p> <p>รักษา หมายถึง ก. ระวัง เช่น รักษาสุขภาพ ดูแล เช่น รักษาทรัพย์สินสมบัติ, ป้องกัน เช่น รักษาบ้านเมือง สงวนไว้ เช่น รักษาไมตรี</p> <p>เทิดทูน หมายถึง ก. ยกย่อง เชิดชูไว้เป็นที่เคารพ</p> <p>ต่อต้าน หมายถึง ก. ปะทะไว้</p> <p>ต้านทานไว้สู้รบ ป้องกันไว้</p>	<p>ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศฯ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. แสดงออกถึงความภูมิใจในชาติ และยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ ๒. ปกป้อง ดูแลผลประโยชน์และความมั่นคง ของประเทศชาติ ๓. ยึดมั่นและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชและ อธิปไตยของชาติให้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ ๔. ไม่แสดงออกในลักษณะการดูหมิ่นเหยียดหยาม หรือไม่กระทำการอันเป็นการทำลาย ความมั่นคงของชาติ รวมทั้งไม่กระทำการอัน เป็นการให้ร้ายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อ ภาพลักษณ์ของประเทศ ๕. ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือและ เคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา ๖. ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี ๗. ยกย่อง เชิดชู สถาบันพระมหากษัตริย์ ๘. ไม่แสดงการต่อต้าน หรือกระทำการอันอาจ เป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>ปฏิบัติ หมายถึง</p> <p>(๑) น. ฝ่ายตรงกันข้าม, ข้ำศึก, ศัตรู</p> <p>(๒) ว. ที่ตรงกันข้าม เช่น ฝ่ายปฏิบัติ</p>	

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๒

ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>หลักการ</p> <p>ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมาย และตามทำนองคลองธรรม มีจิตสำนึกที่ดี โดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง และมีความพร้อมรับ การตรวจสอบและรับผลจากการกระทำของตน</p> <p>คำอธิบาย</p> <p>ซื่อสัตย์หมายถึง ก. ประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง ความซื่อสัตย์ (วิกิพีเดีย ๑๘ ก.ค. ๒๕๖๒) หมายถึง แง่มุมหนึ่งของศีลธรรม แสดงถึง คุณลักษณะทางบวกและคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความจริงใจ และความตรงไป ตรงมา พร้อมด้วยความประพฤติตรง ตลอดจน การงดเว้นการโกหก การคดโกง หรือการลักขโมย เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้น ความซื่อสัตย์ยังหมายถึง ความน่าไว้วางใจ ความภาคี ความเป็นธรรมและ ความบริสุทธิ์ใจอีกด้วย</p>	<p>ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม</p> <p>ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจ ตรงไปตรงมา ไม่กระทำการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ในงานหรืออาชีพของตน ตรงต่อเวลาทั้งการมาปฏิบัติหน้าที่และ การนัดหมาย ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ถูกต้อง รวดเร็ว เต็มกำลังความสามารถ กล้ารับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจาก การปฏิบัติหน้าที่ และพร้อมรับการตรวจสอบ รวมถึงรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและ ขอบธรรม กล้ายอมรับผลดีและผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเอง มีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึง ประโยชน์ของทางราชการ และประชาชน และ พร้อมที่จะรับผิดชอบเมื่อทำงานผิดพลาด และ ยินดีแก้ไข ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงหลักสากลในการ ปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนในงานของตน เช่น เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น

ความซื่อสัตย์ (โครงการศึกษาและพัฒนาแบบ ประเมินจริยธรรมข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๗) หมายถึง การปฏิบัติ ให้ถูกต้อง ตามกฎหมาย กฎข้อบังคับทั้งหลาย ไม่คดโกง ไม่ ลักขโมย ไม่เอาของหลวงมาเป็น ของตน แต่ความ ซื่อสัตย์ต่อกฎระเบียบหรือ ข้อบังคับเท่านั้นอาจ ไม่เพียงพอ นักการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐต้อง มีจิตสำนึกของความ ซื่อสัตย์อยู่ตลอดเวลา ไม่หาทางตีความ กฎหมายหรือข้อบังคับให้ตนเอง สามารถคอร์รัปชันได้

สุจริต หมายถึง น. ความประพฤติชอบ

สุจริตใจ หมายถึง ว. บริสุทธิ์ใจ จริงใจ

เช่น เขาช่วยเหลือเด็กคนนั้นด้วยความสุจริตใจ ไม่ได้หวังสิ่งตอบแทน

มโนสุจริต หมายถึง น.ความประพฤติชอบทางใจ มี ๓ อย่าง ได้แก่ ความไม่โลภอยากได้ของของผู้อื่น ๑ ความไม่พยาบาท ๑ ความเห็นถูกตามทำนองคลองธรรม ๑

จิตสำนึก หมายถึง น. ภาวะที่จิตตื่นและรู้ตัว สามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าจากประสาทสัมผัสทั้ง ๕ คือ รูป เสียง กลิ่น รส และสิ่งที่สัมผัสได้ด้วยกาย

รับผิดชอบ หมายถึง ก. ยอมรับผลทั้งที่ดีและไม่ดีในกิจการที่ตนได้ทำลงไปหรือที่อยู่ในความดูแล ของตน เช่น สมุห์บัญชีรับผิดชอบเรื่องเกี่ยวกับการเงิน

ความรับผิดชอบ (โครงการศึกษาและพัฒนาแบบ ประเมินจริยธรรมข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๗) หมายถึง ความรับรู้

ประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ โดยไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อ องค์กรที่สังกัด

๗. อุดทนหรือยับยั้งชั่งใจต่อผลประโยชน์ ที่เย้ายวน โดยคำนึงถึงเกียรติและศักดิ์ศรี ๘. ไม่นำข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลความลับ ของหน่วยงานและของทางราชการไปใช้

เพื่อ การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง ๙. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและพร้อมที่ จะแก้ไขหรือปรับปรุงเมื่อพบข้อผิดพลาด โดยเร็วที่สุด

๑๐. ให้คำปรึกษาแนะนำผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมา และให้ข้อมูลรายละเอียด ที่สมบูรณ์ครบถ้วน เพียงพอ

๑๑. ไม่ใช้เวลาและทรัพยากรของทางราชการ เพื่อไปทำงานภายนอกให้ผลประโยชน์กับตนเองและครอบครัว

๑๒. ระมัดระวัง ใส่ใจในการปฏิบัติงานเพื่อ รักษาทรัพย์สิน สาธารณะ และสิ่งแวดล้อม

๑๓. ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็น ของตนเองโดยมิได้ระบุแหล่งที่มา รวมทั้ง การไม่ใช้สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ หรือซอฟต์แวร์ ที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือผิดกฎหมาย

๑๔. ไม่เลียงหรือปฏิเสธความรับผิดชอบ ไม่กล่าวโทษผู้อื่นเมื่อเกิดข้อผิดพลาด

๑๕. ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ใส่ใจ ระมัดระวัง ถูกต้อง รักษาผลประโยชน์สาธารณะ อย่างเต็มความสามารถ

หรือความ ตระหนักในภาระหน้าที่ของตนว่ามี
อะไรบ้าง มีขอบเขตมากน้อยเพียงใด และถ้ามี
ความ ผิดพลาดเกิดขึ้นก็ต้องยอมรับผิด

ความพร้อมรับผิด (คู่มืออบรมวิทยากรการ
ป้องกันทุจริต โครงการเสริมสร้าง
คุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลใน
สถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต”, สพฐ. และ
สำนักงาน ป.ป.ช.) หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่
ของเจ้าหน้าที่ ของรัฐหน่วยงาน ซึ่งยึดหลัก
ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยคำนึงถึงความ
ถูกต้องตามกฎหมาย จรรยาบรรณวิชาชีพ
อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ ยอมรับและเชื่อถือ
จากผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียที่แสดง
ถึงความพยายามในการปฏิบัติ หน้าที่อย่างเต็ม
ความสามารถ

พฤติกรรมตามค่านิยมข้อสุดท้าย

รับผิดชอบ (รายงานการวิจัย กรณีศึกษา
บุคคลตัวอย่างและ เครื่องชี้วัดเพื่อนำไปสู่การ
พัฒนาพฤติกรรม ข้าราชการยุคใหม่,
สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๗)

หมายถึง การที่ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็ม
ความสามารถด้วยการทุ่มเทกำลังกาย
สติปัญญา และเวลาให้แก่ทางราชการ
ปฏิบัติงานได้สำเร็จ ตรงตามกำหนดเวลา และ
ตรงตามการนัดหมาย มีความเสียสละในการ
ปฏิบัติงานที่บางครั้งอาจ ต้องปฏิบัติ
นอกเหนือจากหน้าที่หรือเวลาราชการ ทั้งนี้
เพื่อผลประโยชน์ของทางราชการหรือ
ประชาชน ไม่นำทรัพยากรของทางราชการมาใช้
เป็นของส่วนตัว และแสดงพฤติกรรมที่คงไว้ ซึ่ง

เกียรติของข้าราชการ โดยไม่โอนอ่อนต่อความ
ทุจริต หรือผู้มีอิทธิพล

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๓

กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>ความถูกต้อง ทั้งในกรอบของ กฎหมาย คุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เพื่อภาพลักษณ์ ศักดิ์ศรี ชื่อเสียง และ</p> <p>เกียรติยศของความเป็นข้าราชการที่ดี พฤติกรรมตามค่านิยมกล้ายืนหยัดทำในสิ่ง ที่ ถูกต้อง (รายงานการวิจัย กรณีศึกษา บุคคล ตัวอย่างและเครื่องชี้วัดเพื่อนำไปสู่ การพัฒนา พฤติกรรมข้าราชการยุคใหม่, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๔๗) หมายถึง การ ปฏิบัติหน้าที่ของ ข้าราชการที่กล้าต้านทาน กับอิทธิพลหรือ ผลประโยชน์ทั้งที่มาจาก ภายในหน่วยงานเอง หรือจากภายนอกที่จะ ทำให้ข้าราชการผู้นั้น ปฏิบัติไม่ถูกต้องตาม ระเบียบกฎเกณฑ์ หรือหลักจรรยาบรรณ วิชาชีพของตน ทั้งกล้าที่ จะพูดและกระทำ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของ ทางราชการ เมื่อ พบเห็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และ พยายามหลีกเลี่ยงไปจากสถานการณ์ ที่เสี่ยง ต่อการกระทำผิด ซึ่งรวมถึงการหาความ ช่วยเหลือจากผู้มีอำนาจกว่าเพื่อป้องกัน ไม่ให้ เกิดสถานการณ์ที่ไม่ถูกต้องขึ้น</p>	<p>กล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้อง ชอบธรรม ๒. รับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบาย สิ่งที่ได้ ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและชอบธรรม กล้ายอมรับผลดี และผลเสีย ที่เกิดจากการกระทำ ของตนเอง ๓. กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนเมื่อพบเห็น การกระทำผิด แม้ ผู้กระทำผิดจะเป็นเพื่อน ร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชาในหน่วยงาน เดียวกัน ๔. เปิดเผยมการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงาน การทุจริต ประพตมิชอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย ๕. ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือ ได้รับการปฏิบัติ ที่ไม่เป็นธรรม ๖. ไม่หลีกเลี่ยงกฎหมายหรือใช้ช่องว่างทาง กฎหมายเพื่อเอื้อ ประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ๗. ปฏิบัติงานตามหลักวิชา ตาม หลักการ และ จรรยาบรรณ โดยไม่ประนีประนอมกับความเลว ไม่หวั่นเกรงต่อการข่มขู่หรืออิทธิพลใด ๆ ๘. ให้งานแก่ผู้กระทำ ความดี และกล้าลงโทษ ผู้กระทำผิดอย่างเหมาะสม เป็นธรรม ๙. ไม่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักงาน ในการเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่ เหมาะสมในทาง ศีลธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณี หรือ ละเมิดกฎหมาย เช่น การสร้างความเสียหาย แก่ชื่อเสียง และ ทรัพย์สิน การมีไว้ซึ่งสื่อลามก อนาจาร การส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็น การรบกวน สร้าง ความรำคาญหรือเป็นการโฆษณา สินค้า ธุรกิจและบริการ

คู่มือคำอธิบายและตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

	<p>นอกจากนี้จากที่ราชการ กำหนด รวมถึงการใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่อที่ไม่เหมาะสมขณะทำงาน เช่น การเล่นพนันออนไลน์ การเข้าเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม หรือดูหนังออนไลน์ ๑๐. ใช้ดุลพินิจอย่างมีเหตุมีผลในการตัดสินใจ กระทำหรือไม่กระทำด้วยความสุจริตใจ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมหรือประชาชน เป็นสำคัญ</p> <p>กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่ชอบธรรม เช่น ๑. ไม่ทำผิดระเบียบ กฎหมาย แม้ผู้บังคับบัญชา จะสั่งให้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องก็กล้าที่จะคัดค้าน ตรวจสอบตามกระบวนการ</p> <p>๒. บันทึกการคัดค้านการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องไว้ ในรายงานการประชุมหรือในการเสนอเรื่อง แล้วแต่กรณี</p>
--	--

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๔

คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>หลักการ คิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม</p> <p>คำอธิบาย คิดถึง หมายถึง ก. นึกถึง นึกถึงด้วยใจ ผูกพัน ประโยชน์ส่วนรวม (วิกิพจนานุกรม ๒๒ ก.ค. ๒๕๖๒) หมายถึง (๑) น. สิ่งที่เป็นผลดีแก่คนส่วนใหญ่ในกลุ่ม ๆ หนึ่ง, ภาวะที่เกิดผลดีเช่นนั้น</p>	<p>คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากตำแหน่งหน้าที่ เช่น ไม่ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัว ปูนบำเหน็จพิเศษแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ๒. ไม่เอาประโยชน์ส่วนตนมาทำให้ประโยชน์ส่วนรวม ต้องเสียไป เช่น ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่โดยไม่ ดำเนินการอันจะเป็นการสร้างการผูกมัดหรือรับว่าจะ ดำเนินการในเรื่องที่อยู่ นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของตนโดยจงใจ ๓. มีจิตสำนึกในการใช้ทรัพย์สิน บุคลากรและเวลาของหน่วยงานอย่างคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ต่อ ส่วนรวมในงานและอาชีพของตน

(๒) น. สิ่งที่เป็นผลดีแก่ประชาชนส่วนใหญ่, ภาวะที่เกิดผลดีเช่นนั้น

(๓) น. (กฎหมาย) ประโยชน์อันเกิดจากการจัดทำบริการสาธารณะหรือการจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค, ภาวะที่เกิดประโยชน์เช่นนั้น

(๔) น. (กฎหมาย, ไทย) ประโยชน์ต่อสาธารณะ หรือประโยชน์อันเกิดจากการจัดทำบริการ สาธารณะหรือการจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค หรือ ประโยชน์อื่นใดที่เกิดจากการดำเนินการหรือ การกระทำซึ่งมีลักษณะเป็นการส่งเสริมหรือ สนับสนุนประชาชนเป็นส่วนรวม

ประโยชน์ส่วนรวม (หลักสูตรด้านทฤษฎิตศศึกษา : การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวม, ดร.ดำรงค์ ชลสุข, ๒๕๖๑) หมายถึง หรือผลประโยชน์สาธารณะ ประโยชน์ ของชุมชนโดยรวม ไม่ใช่ผลรวมของประโยชน์ของปัจเจกบุคคล และไม่ใช่อะไรของผลประโยชน์ของกลุ่มชน

ประโยชน์ส่วนตัว (หลักสูตรด้านทฤษฎิตศศึกษา : การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวม, ดร.ดำรงค์ ชลสุข, ๒๕๖๑) หมายถึง ผลประโยชน์ที่บุคคลได้รับ โดยอาศัย ตำแหน่งหน้าที่ของตนหาผลประโยชน์จากบุคคล หรือกลุ่มบุคคล มีทั้งที่เกี่ยวกับเงินทองและไม่ได้ เกี่ยวกับเงินทอง เช่น ที่ดิน หุ่น ตำแหน่ง หน้าที่ สัมปทาน ส่วนลดของขวัญ หรือสิ่งที่แสดงน้ำใจ ไม่ตรีอื่น ๆ การลำเอียง การเลือกปฏิบัติ เป็นต้น

๔. มีจิตสาธารณะ จิตอาสา อุทิศตนปฏิบัติหน้าที่ โดยคิดถึง ความผาสุกและประโยชน์ส่วนรวมของ ประชาชน

๕. ปฏิบัติตามมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับ ผลประโยชน์ทับซ้อน คู่มือ แนวทางการจัดการ ผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานของตน ๖. หลีกเลียงไม่เข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่จะได้ประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

๗. มีส่วนในการช่วยเหลือสังคมในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็น ปัญหาหรือเกิดความเดือดร้อน โดยรู้ถึงสิทธิและ หน้าที่ในความรับผิดชอบ

๘. มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหน่วยงานหรือกิจกรรม ของชุมชน เพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง

๙. ตัดสินใจและกระทำใด ๆ บนพื้นฐานของหลักการ กฎหมาย หลักคุณธรรมที่ชอบธรรม โดยยึดหลัก เหตุผลของสาธารณะ ประเทศชาติ และมนุษยธรรม

๑๐. สร้างความมั่นใจต่อสาธารณชนว่าการกระทำ ของเราไม่ถูกกระทำโดยผลประโยชน์และความสัมพันธ์ส่วนตัว

๑๑. ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่หรืออิทธิพล กัดดันต่อการ ตัดสินใจใด ๆ ของตนหรือผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับงาน ในหน้าที่ราชการ

๑๒. หลีกเลียงกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้องค์กรหรือ บริการของรัฐ เสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำให้ ประชาชนขาดความไว้วางใจ

๑๓. ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่เพื่อให้ได้มาเพื่อ ผลประโยชน์ส่วนตน ไม่ว่าจะ เป็นของขวัญ รางวัล หรือผลประโยชน์ในรูปแบบใด ๆ และยึดคำแนะนำ เกี่ยวกับการรับของขวัญ ของกำนัล การรับรอง แยก และจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ส่วนตน (คู่มือป้องกัน
ผลประโยชน์ ทับซ้อน, สำนักงานปลัด
กระทรวงการคลัง, ๒๕๖๐) หมายถึง
ผลประโยชน์ส่วนบุคคล ซึ่งผลประโยชน์นี้
อาจเป็นตัวเงินหรือทรัพย์สิน อื่น ๆ รวมถึง
ผลประโยชน์ในรูปแบบอื่น ๆ ที่ทำให้ผู้ได้รับ
พึงพอใจ

ผลประโยชน์ทับซ้อน (ชุดความรู้การเฝ้า
ระวัง การทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ,
สำนักงาน ป.ป.ช.) หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่
ของรัฐกระทำ การใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่
เพื่อประโยชน์ส่วนรวม
แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียกับกิจกรรม
หรือ การดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์
ให้กับตนหรือ พวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจ
หน้าที่เป็นไปโดย ไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสีย
ต่อภาครัฐ

ผลประโยชน์ทับซ้อน (คู่มือการพัฒนาและ
ส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทาง
จริยธรรม ข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน
ก.พ., ๒๕๕๔) หมายถึง สถานการณ์หรือ
การกระทำของบุคคล ไม่ว่าจะเป็น
นักการเมือง ข้าราชการ พนักงาน บริษัท
หรือผู้บริหารมีผลประโยชน์ส่วนตน เข้ามา
เกี่ยวข้องจนส่งผลกระทบต่อ
ตัดสินใจ หรือ
การปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้นรับผิดชอบ
อยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม
กล่าวคือ การที่
เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตัดสินใจหรือปฏิบัติ หน้าที่
ในตำแหน่งของตนอันก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อ

ตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์
ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้น
อย่างรู้ตัว หรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่
เจตนา ซึ่งมีรูปแบบ ที่หลากหลาย จนกระทั่ง
กลายเป็นสิ่งที่ปฏิบัติกัน ทัวไปโดยไม่เห็นว่า
เป็นความผิด เช่น การรับสินบน การ
จ่ายเงินใต้โต๊ะ การจ่ายเงินตอบแทน เพื่อให้
ตนเองได้เลื่อนตำแหน่ง

ผลประโยชน์ทับซ้อน (การขัดกันแห่ง
ผลประโยชน์และมาตรา ๑๐๐ โดย ดร.กำ
ชัย จงจักรพันธ์, สำนักงาน ป.ป.ช., ๒๕๕๕)
หมายถึง สภากาการณ์ สถานการณ์ หรือ
ข้อเท็จจริง ที่บุคคลมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้อง
ใช้ดุลพินิจ ปฏิบัติ หน้าที่หรือกระทำการ
อย่างหนึ่งอย่างใด ตามอำนาจหน้าที่เพื่อ
ส่วนรวม เพื่อหน่วยงาน หรือเพื่อองค์กร แต่
ตนเองผลประโยชน์ส่วนตน เกี่ยวข้องอยู่ใน
เรื่องนั้น ๆ

จิตสาธารณะ หมายถึง

(๑) น. (Public mind,
Publicconsciousness) คือ ความรู้สึกของ
บุคคลที่มองเห็นถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใน
สังคม แล้วรู้สึกอยากเข้าไปมีส่วน ในการ
ช่วยเหลือสังคมในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็น ปัญหา
หรือเกิดความเดือดร้อน โดยรู้ถึงสิทธิ และ
หน้าที่ในความรับผิดชอบ พร้อมลงมือ ปฏิบัติ
ร่วมช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้แก่
สังคมของเราร่วมกับผู้อื่น หรือเรียกง่าย
ๆ ว่าเป็นน้ำใจของคนที่มีความ

<p>เอื้อเพื่อเพื่อแผ้วซึ่งกันและกันในสังคมด้วยความเต็มใจโดยไม่หวัง ผลใด ๆ ตอบแทน</p> <p>(๒) น. ความรู้สึกตระหนักของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดความรู้สึกที่ปรารถนา จะร่วมและมีส่วนช่วยเหลือสังคม</p>	
--	--

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๕

มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>หลักการ</p> <p>มุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่า ในการใช้ทรัพยากรของรัฐ</p> <p>คำอธิบาย</p> <p>มุ่ง หมายถึง ก. ตั้งใจ เช่น มุ่งทำความดี, ตั้งหน้า เช่น มุ่งศึกษาหาความรู้</p> <p>ผล หมายถึง</p> <p>(๑) น. สิ่งที่เกิดจากการกระทำ เช่น ผลแห่งการ ทำดี ผลแห่งการทำชั่ว</p> <p>(๒) น. ประโยชน์ที่ได้รับ</p> <p>สัมฤทธิ์ หมายถึง น. ความสำเร็จ ในคำว่า สัมฤทธิ์ผล</p> <p>การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (คู่มือการกำหนดสมรรถนะ ในราชการพลเรือน : คู่มือสมรรถนะหลัก, สำนักงาน ก.พ.) หมายถึง ความมุ่งมั่นและตั้งใจ</p>	<p>มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน เช่น</p> <p>๑. ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ขยัน อดทนเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ทันตามกำหนดเวลาโดยได้ผลลัพท์อย่างคุ้มค่า ทั้งใน ส่วนของการใช้เงิน เวลา และทรัพยากรอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล</p> <p>๒. แสวงหาวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่าง มีประสิทธิภาพและประหยัดมากขึ้น</p> <p>๓. ปฏิบัติงานโดยไม่ยึดติดอยู่ในกฎระเบียบที่เป็น อุปสรรคต่อการทำงาน แต่มุ่งเป้าหมายขององค์กร โดยมีตัวชี้วัดเป็นรูปธรรมว่าการทำงานนั้น ๆ บรรลุ เป้าหมายหรือไม่ และมีการติดตามผลเป็นระยะ อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๔. มุ่งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยการใฝ่หา ความรู้ และนำความรู้ ความเชี่ยวชาญไปใช้พัฒนา ตนเองและสร้างสรรค์งานเพื่อส่วนรวม รวมทั้ง พยายามรักษามาตรฐานการทำงาน</p> <p>๕. รับฟังความคิดเห็นและคำวิจารณ์ที่มีเหตุผล พร้อมที่จะตอบชี้แจงอย่างมีเหตุผล และอธิบาย เหตุผลให้แก่ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง</p>

คู่มือคำอธิบายและตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ดี ให้มี ประสิทธิภาพ หรือให้สูงเกินกว่ามาตรฐานที่มีอยู่

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (โครงการศึกษาและพัฒนา แบบประเมินจริยธรรมข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๓) หมายถึง ความมุ่งมั่น จะปฏิบัติราชการให้หรือให้เกิน มาตรฐานที่มีอยู่ โดยมาตรฐานนี้อาจเป็น ผลการปฏิบัติงานที่ผ่าน มาของตนเอง หรือ เกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ ที่ส่วนราชการกำหนด ขึ้น อีกทั้งยังหมายรวมถึง การสร้างสรรค์ พัฒนาผลงานหรือกระบวนการ ปฏิบัติงาน ตามเป้าหมายที่ยากและท้าทายชนิดที่ ไม่เคยมีผู้ใดสามารถกระทำได้มาก่อน โดยเฉพาะ การบริหารงานภาครัฐในปัจจุบัน เน้นผลสัมฤทธิ์ ของการปฏิบัติงานเป็น สำคัญ โดยในบางครั้ง ก็จะต้องพิจารณาตัด ขึ้นตอนบางอย่างที่ไม่จำเป็น ทิ้งไปบ้าง เพื่อ รังสรรค์งานที่มีคุณค่าและ คุณประโยชน์ อย่างแท้จริง

พฤติกรรมตามค่านิยมมุ่งผลสัมฤทธิ์ของ งาน (รายงานการวิจัย กรณีศึกษาบุคคล ตัวอย่างและ เครื่องชี้วัดเพื่อนำไปสู่การ พัฒนาพฤติกรรม ข้าราชการยุคใหม่, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๗) หมายถึง การ ปฏิบัติงานของข้าราชการที่มุ่งให้เกิด ความสำเร็จในงาน โดยคำนึงถึงผลลัพธ์ของ งาน เป็นหลัก ซึ่งแสดงออกโดยการ ตั้งเป้าหมาย ในการปฏิบัติงาน ทั้งเป้าหมาย ใหญ่และแยกออก เป็นเป้าหมายย่อย มีการ จัดสภาพที่จะเอื้อต่อ ความสำเร็จในงาน และ

๖. เชื่อมมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม ประสานงาน กับทีมงาน และฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจ ในเป้าหมายและเนื้อหา สารของงานที่ตรงกัน เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย

๗. ใช้ทักษะและสมรรถนะอย่างเต็มที่ ในการทำงาน ที่ รับผิดชอบอย่างมืออาชีพได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย ๘. มีมานะ พยายาม ฝ่าฟันอุปสรรค มุ่งมั่นในการ ทำงานให้สำเร็จตาม เป้าหมาย

๙. จัดสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานให้สำเร็จ และขจัดสภาพ ที่ขัดขวางต่อการทำงาน เช่น การทำ ๕ส, การจัดระเบียบเพิ่ม งาน, การใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการทำงาน

๑๐. ปฏิบัติงานและพัฒนางานเพื่อให้ได้ผลงานที่มี คุณภาพดี กว่าเดิม และมีมาตรฐานสูง

๑๑. ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงาน ตลอดจน กฎเกณฑ์ที่ไม่ ชอบธรรม หรือเป็นอุปสรรคต่อการทำงานในหน่วยงาน โดยการ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มี คุณภาพอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ

๑๒. ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รักษา สัมพันธภาพในการ ปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงานและ ผู้รับบริการ มีความสามัคคีในการ ปฏิบัติงาน เพื่อให้ งานบรรลุผลเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

<p>ขจัดสภาพที่ขัดขวางการทำงานให้สำเร็จ รวมถึงการฟื้นฟูอุปสรรคทุกอย่างที่ขวางกั้น ปฏิบัติงานอย่างรอบคอบ โดยใช้ ทรัพยากร อย่างประหยัดและคุ้มค่า ซึ่งรวมถึง ทรัพยากรบุคคล งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการ และเวลา มีการประเมิน ติดตามการ ปฏิบัติงานเป็นระยะ และมีการ ปรับปรุงงานที่ทำ และ กระบวนการทำงาน เพื่อให้งาน มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในที่สุด สามารถปฏิบัติงาน ได้บรรลุเป้าหมาย</p>	
--	--

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๖

ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>หลักการ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึกหรือ ความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือ เหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพ ร่างกาย สถานะทาง เศรษฐกิจสังคม</p> <p>คำอธิบาย เป็นธรรม หมายถึง ว. ถูกต้อง</p> <p>ปฏิบัติหมายถึง (๑) ก. ดำเนินการไปตามระเบียบแบบแผน เช่น ปฏิบัติราชการ กระทำเพื่อให้เกิด ความชำนาญ เช่น ภาคปฏิบัติ</p>	<p>ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ เช่น ๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เสมอภาค เท่าเทียม ปราศจากอคติ ไม่นำความรู้สึกส่วนตัว เช่น ความรัก ความ โกรธ ความกลัว ความหลง มาใช้ในการ ตัดสินใจปฏิบัติ หน้าที่ในเรื่องต่าง ๆ โดยในกรณีทั่วไป ต้องไม่เลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อ ชาติศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือ สถานะทาง เศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทาง การเมือง สำหรับใน กรณีฉุกเฉิน เร่งด่วน หรือมีเหตุ จำเป็น ต้องปฏิบัติต่อกลุ่ม ที่ควรได้รับความคุ้มครอง อย่างมีเหตุมีผลเพื่ออำนวยความสะดวก เช่น เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือผู้ด้อยโอกาส หรือ หากต้องเลือกที่จะบริการแก่ประชาชนผู้อยู่ห่างไกล และเดินทางลำบาก ก็ต้องอธิบายความจำเป็นให้แก่ ผู้รับบริการคนอื่น ๆ ที่รออยู่รับทราบทั่วกัน</p>

(๒) ก. กระทำตาม เช่น ปฏิบัติตาม
สัญญา (๓) ก. ประพฤติ เช่น ปฏิบัติสมณ
ธรรม ปฏิบัติ ต่อกัน

เที่ยงธรรม หมายถึง ว. ตั้งตรงด้วยความ
เป็น ธรรม

อคติ หมายถึง น. ความลำเอียง มี ๔ อย่าง

คือ ฉันทาคติ = ความลำเอียงเพราะรัก

โทสาคติ = ความลำเอียงเพราะโกรธ

ภยาคติ = ความลำเอียง เพราะกลัว

โมหาคติ = ความลำเอียงเพราะเขลา (ป.)

พฤติกรรมตามค่านิยมไม่เลือกปฏิบัติ

(รายงาน การวิจัย กรณีศึกษาบุคคล

ตัวอย่างและเครื่องชี้วัด เพื่อนำไปสู่การ

พัฒนาพฤติกรรมข้าราชการยุคใหม่,

สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๗)

หมายถึง การที่ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่หรือ

ให้บริการแก่ผู้ที่มารับบริการอย่างเท่าเทียม

กัน โดยไม่แบ่งแยกว่าเป็นข้าราชการหรือ

คนทั่วไป ไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา

ฐานะทางเศรษฐกิจ ระดับความรู้ และ

ความใกล้ชิด ให้บริการด้วย ความสะดวก

ถูกต้อง รวดเร็ว ทันกับสถานการณ์ อย่างมี

น้ำใจ เมตตา กรุณา และเอื้อเฟื้อ กรณีมีเหตุ

จำเป็นหรือเหตุฉุกเฉินที่ต้องบริการให้ผู้ใด

ก่อน ก็สามารถอธิบายเหตุผลให้

ผู้รับบริการคนอื่น ทราบทั่วกัน

๒. ให้บริการด้วยความเต็มใจ ยิ้มแย้ม แจ่มใส รักษา
ประโยชน์ให้แก่ผู้รับบริการทุกคนเท่าที่จะทำได้ใส่ใจ ผู้อื่น
จากใจจริง แสดงออกถึงความห่วงใย เคารพ ศักดิ์ศรีของ
ทุกคนทุกบทบาท ปฏิบัติต่อทุกคนอย่าง ให้เกียรติ

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๗

ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>หลักการ ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ด้วยการ รักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้ง ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ด้วยการเคารพ กฎหมายและมีวินัย</p> <p>คำอธิบาย ดำรง หมายถึง</p> <p>(๑) ก. ทรงไว้, ชูไว้, ทำให้คงอยู่, เช่น ดำรง วงศ์ ตระกูล ดำรงธรรม, คงอยู่ เช่น ประเทศชาติ จะดำรงอยู่ได้ด้วย ความ สามัคคี</p> <p>(๒) ว. ตรง, เทียง, มั่นคง, เช่น ไผ่ของไทย ทุกส่วน อยู่ดำรงคงไว้ได้ทั้งมวล (แปลมาจาก ตรง) แบบอย่าง หมายถึง น. ตัวอย่าง ที่จะอ้างเป็น บรรทัดฐานได้</p> <p>รักษา หมายถึง ระวัง เช่น รักษาสุขภาพ ดูแล เช่น รักษาทรัพย์สินสมบัติ, ป้องกัน เช่น รักษาบ้านเมือง สงวนไว้ เช่น รักษาความสะอาด รักษาไมตรี ภาพลักษณ์ หมายถึง น. ภาพที่เกิดจากความ นึกคิดหรือที่คิดว่า ควรจะเป็นเช่นนั้น จินตภาพ (อ. image)</p> <p>ดำเนิน หมายถึง ก. เป็นไป เช่น การ ประชุม ดำเนินไปด้วยดี, ทำให้เป็นไป, เช่น ดำเนินงาน ดำเนินการ ดำเนินชีวิต</p>	<p>ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ ของ ทางราชการ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดย น้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักคำสอนทางศาสนา จรรยาวิชาชีพ มาใช้ ในการดำเนิน ชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่ เบียดเบียนตนเอง เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เอาเปรียบ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในระบอบ ประชาธิปไตย ด้วยการเคารพต่อกฎหมายและมีวินัย ๓. ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสีย เกียรติคุณ ศักดิ์ศรี และชื่อเสียงแห่งอาชีพและ ทางราชการ ๔. ดำรงตนอย่างเหมาะสม ศรัทธาและเคารพต่อ วิชาชีพ ของตน ๕. พัฒนาตนเองให้มีความอดุสาหะขยันหมั่น เพียร ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือยเกินฐานะของตน ๖. รับรู้ถึงความสามารถของตน มองโลกในแง่ดี มีความ สามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูล เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แก่บุคคลอื่น ๗. ประพฤติปฏิบัติตามวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงาม ของ สังคมไทยเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมความเป็นไทย ให้ดำรงอยู่ อย่างยั่งยืน ๘. เผชิญปัญหาอย่างรู้เท่าทัน และควบคุมอารมณ์ มี สติสัมปชัญญะในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาด้วยวิธี ที่ เหมาะสม ๙. ภาคภูมิใจในความเป็นข้าราชการ ดำรงศักดิ์ด้วย ความ ถูกต้อง ชอบธรรม อุทิศร่างกายแรงใจ ผลักดัน ภารกิจ

<p>ชีวิต หมายถึง น.ความเป็น, ตรงข้ามกับ ความตาย เกียรติศักดิ์ หมายถึง น. เกียรติ, เกียรติตาม ฐานะของแต่ละบุคคล</p>	<p>หลักของตนและหน่วยงานให้บรรลุผลสำเร็จ เพื่อ สนับสนุนการพัฒนาชาติและสังคมไทย</p> <p>๑๐. สำนึกอยู่เสมอในการเป็นข้าราชการที่จะต้อง ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือ ศรัทธาของ ประชาชน</p> <p>๑๑. ดำเนินการปกป้องผลประโยชน์ของชาติและ สาธารณะ และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของ ประชาชน</p>
--	---
